

CATALUNYA RELIGIÓ

#CATRELIGIOACASA EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DISSABTE 23 DE MAIG DE 2020 | Número 83

PÀG. 6 | JESÚS RENAU

Quan marxen els amics

PÀG. 13 | VEDRUNA

“Amb la pandèmia t'adones
que la persona humana és poca cosa”

PÀG. 16 | MARISTES

“En confinament cal equilibrar
necessitats individuals i riscos
comunitaris”

PÀG. 20 | MONTSE CASTELLÀ

Paradigmes emergents i tradicions
espirituals

PÀG. 23 | CLARETIANES

En temps de confinament:
“Hem hagut de frenar la gent”

PÀG. 35 | ISLAM

Final del ramadà: “Quan pregues sol a casa
ets més honest amb tu i amb Déu”

Edició paper gratuïta

Mentre duri el confinament, **Catalunya Religió editarem aquesta versió setmanal en PDF** en obert per facilitar la seva distribució.

Us portem a casa l'actualitat religiosa.

www.catalunyareligio.cat/acasa

Reenvieu l'edició setmanal als contactes de les vostres comunitats o amb els butlletins que gestioneu.

L'edició mensual gratuïta impresa queda suspesa mentre duri el confinament per la crisi del coronavirus.

#preguemacasa

Agenda d'actes
virtuals

Guia de serveis
religiosos per tele,
ràdio i internet

PÒRTIC

Vedruna, claretians i maristes. Són tres comunitats de vida religiosa que ens expliquen com han viscut el confinament i quines lliçons n'ha tret. En números anteriors hem recollit el testimoni d'altres congregacions. Precisament, aquest divendres era la festivitat de Santa Joaquina Vedruna. Vedruna, claretians i maristes coincideixen amb tenir fundadors de la mateixa època, a principis del segle XIX. I coincideixen amb què els tres van fer coses molt grans, en temps no tan llunyans i segurament més difícils.

SUMARI

9 Actualitat

Les misses que han tornat a Barcelona

Vedruna: "Amb la pandèmia t'adones que la persona humana és poca cosa"

Maristes: "En confinament cal equilibrar necessitats individuals i riscos comunitaris"

Claretians en temps de confinament: "Hem hagut de frenar la gent"

Mor el pare Adolfo Nicolás, que va ser superior general de la Companyia de Jesús

Final del Ramadà: "Quan preguntes sol a casa ets més honest amb tu i amb Déu"

6 Panoràmica

Quan marxen els amics, per Jesús Renau

Paradigmes emergents i tradicions espirituals, per Montse Castellà

Homo Deus, per Josep-Miquel Bausset

L'angoixa de no poder repatriar els seus morts, per Sira Kande Diamanka

43 Recull de premsa

44 La setmana a les xarxes

LES CENDRES DEL VOSTRE ÉSSER EN UN ESPAI SAGRAT

Lloguer d'un columbari per a 1 urna

Import mensual

19,30 €*

Import anual

193 €

A Coral Memorial comptem amb espais sagrats de columbaris instal·lats a diferents catedrals i parròquies de Catalunya. Per això, oferim la custòdia de les cendres en qualsevol dels nostres espais memorials.

A Coral us oferim contractar el lloguer d'un columbari per a una urna amb un preu mensual de 19,30 €* o amb un preu anual de 193 €

Amb el lloguer de l'espai, a Coral ens encarreguem de la recollida de l'urna a qui així ho desitgi. Volem estar al seu costat en l'últim adéu, acompanyant-lo amb una cerimònia religiosa a la mateixa església.

Imports amb IVA inclòs. Autorenovables. *Aquesta quota mensual està subjecte a una permanència de 3 mesos.

Atenció gratuïta Tel. 900 535 811

C. Consell de Cent, 106 - 108 · Barcelona | C. del Vall, 67, 1r 1a · Terrassa
info@coralmemorial.com www.coralmemorial.com [f](#) [in](#)

ESPAIS MEMORIALS

La millor elecció per mantenir el record

Barcelona

Parròquia de Sant Eugeni I, Papa
Parròquia de Sant Ramon de Penyafort
Parròquia de Maria Mitjancera
Parròquia de Sant Lluís Gonzaga
Parròquia Mare de Déu del Pilar

Caldes de Montbui

Parròquia de Santa Maria

Granollers

Parròquia de Sant Esteve

L'Hospitalet de Llobregat

Parròquia de Santa Eulàlia Provençana

La Llagosta

Parròquia de Sant Josep

El Prat de Llobregat

Parròquia de Sant Cosme i Sant Damià

Sant Antoni de Vilamajor

Parròquia de Sant Antoni

Terrassa

Catedral del Sant Esperit

Viladecans

Parròquia Montserratina

PROPERAMENT

Badalona

Parròquia de Sant Crist de Canyet

Barcelona

Parròquia de Santa Cecília

Barcelona

Parròquia de Santa Tecla

Barcelona

Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels

Caldes d'Estrac

Parròquia de Santa Maria

Eivissa

Cementiri de Sant Jordi

El Masnou

Parròquia Sant Pere

Santa Perpètua de la Mogoda

Parròquia de Santa Perpètua

Faci una fotografia d'aquest codi per veure alguns dels nostres columbaris.

Inspiració 2022 reflexiona sobre espiritualitat a 'Mirades per Transformar'

El grup Inspiració 2022 organitza un cicle de trobades en línia anomenades 'Mirades per Transformar'. En aquestes trobades s'aborden diverses temàtiques d'actualitat sota la mirada de l'espiritualitat i la transformació interior. Han començat aquest dijous 21 i preveuen convocar aquestes trobades cada quinze dies aproximadament. **Inspiració 2022** és un grup ampli i variat de persones que volen vetllar pel que pensen que és el nucli fonamental i essencial de Manresa 2022: "la commemoració d'una transformació espiritual" viscuda per Ignasi de Loiola fa cinc-cents anys a la ciutat.

INSPIRACIÓ 2022 | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

42 institucions religioses anuncien la seva desinversió en fòssils

Mentre l'economia mundial lluita amb la pitjor crisi des del 1929 a causa del coronavirus, 42 institucions religioses de diverses denominacions en 14 països estan anunciant juntes la seva desinversió en combustibles fòssils. Demanen als governs que pensin en el llarg termini, apuntant a una recuperació que sigui baixa en carboni i més justa. És la primera declaració d'intencions conjunta signada per un nombre tan gran d'organitzacions confessionals en aquesta àrea. S'hi han unit, entre d'altres, organitzacions catòliques, metodistes, anglicanes i budistes.

LISA ZENGARINI -VATICAN NEWS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

La Llibreria Claret reobre aquest dijous

Després de més de 60 dies confinats i amb la persiana abaixada, aquest dijous dia 21 de maig la Llibreria Claret ha obert al públic. L'obertura coincideix amb l'inici de la fase de la desescalada a Barcelona. L'horari d'atenció al públic és de 10:30 a 13:30 h i de 16 a 19 h. Per evitar el risc de contagi s'han implantat diverses normes d'higiene com l'ús de la mascareta dins la llibreria o posar a disposició dels clients guants d'un sol ús i dispensadors de gel desinfectant. També s'ha establert un horari preferent per a les persones majors de 65 anys de 10:30 h a 11:30 h del matí.

LLIBRERIA CLARET | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Quan marxen els amics

**PER JESÚS RENAU
A VISIÓ POSITIVA**

Quan marxen els amics, quan marxen les persones que estimes... i saps que han acabat el seu camí, per moltes consideracions i abraçades, quina buidor, quin pal, quin trencament.

Ens fem els forts, donem explicacions, escoltem moltes coses, i també sabem que al cap de poc temps tot tornarà a ser més o menys el mateix... menys per al teu cor, evidentment. Hi ha qui potser et dirà: quina sort has tingut de conèixer una persona que t'ha estimat tant, que ha estat tan important per a tu, tan intel·ligent... tant, tant. Gràcies, de debò, gràcies, però el voldria ara al meu costat i no hi és.

Potser de vegades penses que la vida passa, que tens els dies comptats, o els mesos o els anys. I què en treus de pensar això, mirar-te el melic? Si ell o ella ja no hi és. Fins aquesta consideració de la universal temporalitat, per filosòfica que sigui, té quelcom d'egoista. Quan l'amic ha marxat voldria tenir-lo al meu costat! Voldries.

És veritat que la seva vida ha deixat petjada. Hi ha qui el porta en la seva intenció, el seu record, els seus millors sentiments. Penses que ha sigut una vida plena, ha millorat una mica el món, ha estimat... Tot el que vulguis, i segurament és cert; però d'aquí a un temps, de tot plegat, què en queda?

Una cosa queda. Crec fermament que Déu l'estima; molt més que jo i que tu. Queda l'amor de Déu, i en ell humilment el nostre en comunió. I, per dir-ho d'una manera planera i poc encertada, l'abraçada de Déu mai no es desfà.

Ah!! Què penses? Potser que és un consol? I tant que ho és!! El consol radical, ja que en Ell ens trobem ara en la fe, i potser certa experiència, i quan sigui, en FAMÍLIA.

La Fundació "la Caixa" destina 1,8 milions d'euros a sis projectes de recerca i innovació clau per fer front al coronavirus

La Fundació "la Caixa", presidida per Isidre Fainé i dirigida per Antoni Vila, destina 1,8 milions d'euros a sis projectes seleccionats a la convocatòria exprés del programa CaixaImpulse COVID-19. Aquests projectes pretenen trobar noves vies per fer front a l'actual pandèmia, que ha provocat la presa de mesures de contenció a escala mundial, amb grans repercussions sanitàries i socials.

Segons dades de la Johns Hopkins University, a hores d'ara, la malaltia afecta més de 5 milions de persones de 188 països, i ha causat més de 333.000 morts al món.

«Trobar solucions per fer front a la crisi sanitària i social generada per la pandèmia del coronavirus és una prioritat per a la Fundació "la Caixa". Esperem que aquests projectes contribueixin a posar fi a aquesta malaltia, que té efectes devastadors arreu del món, així com a estar més preparats davant els reptes d'avui i del futur», ha comentat Àngel Font, director corporatiu de Recerca i Estratègia de la Fundació Bancària "la Caixa".

La comunitat científica mundial està treballant i col·laborant com mai abans en la història amb un objectiu comú: combatre el **SARS-CoV-2**. En aquest sentit, amb la finalitat de contribuir a trobar possibles vies de curació, la Fundació "la Caixa", a través de la seva convocatòria exprés, ha seleccionat sis iniciatives d'innovació biomèdica: tres d'aquestes se centren en la recerca d'una vacuna, una altra en l'aplicació de teràpies experimentals, una altra en el desenvolupament d'un test de diagnòstic, i l'última en la creació d'un dispositiu mèdic, un respirador de baix cost.

Una avaluació ràpida i eficaç per a un moment d'emergència

Davant la situació d'emergència, els criteris d'avaluació han tingut en compte l'eficiència i una implementació dels projectes que permeti aplicar com més aviat millor les solucions proposades. En aquest sentit, en el moment de seleccionar les sis iniciatives guanyadores, s'ha valorat la viabilitat tècnica i científica, el potencial de transferència, la rellevància social i l'impacte del projecte.

Experts internacionals del panel de selecció

Entre el panel de professionals que han format part del comitè de selecció, es troben reconeguts experts en gestió de la innovació i la recerca biomèdica, com ara **Albert Barberà**, director de l'eHealth Center de la Universitat Oberta de Catalunya; **José Luis Cabero**, CEO a AELIX Therapeutics; **Pablo Cironi**, de Caixa Capital Risc; **Alexandre Lourenço**, Hospital Administrator al Coimbra Hospital and University Centre (CHUC); **Carlo Mango**, Head of Research and Technology Transfer a Fondazione Cariplo; **Alberto Mantovani**, Scientific Director de l'Istituto Clinico Humanitas de Milà i professor d'Immunologia a la Universitat de Wuhan; **Javier Ruiz Guñazú**, director i Clinical Trials Research and Development Lead a GSK Vaccines, i **Teresa Tarragó**, cap executiva i cofundadora d'Iproteos.

Els projectes seleccionats obtindran un suport financer de fins a 300.000 euros, així com la possibilitat d'accedir als mentors i experts que calguin per al correcte desenvolupament de les iniciatives.

**Èxit de la convocatòria:
en només 21 dies, 349 projectes**

La convocatòria CaixaImpulse COVID-19 exprés ha estat un èxit. Des que es va obrir el 27 de març

fins al 15 d'abril, dia en què va acabar, s'hi van presentar 349 projectes, una xifra que suposa gairebé 10 vegades més sol·licituds de l'habitual en les convocatòries d'aquest programa. Les propostes presentades provenen de 222 centres de recerca, hospitals, universitats i parcs tecnològics d'Espanya i Portugal. La major part perta-

nyen a diferents institucions de Catalunya (101), la Comunitat de Madrid (74) i Portugal (44). Les propostes rebudes pertanyen a diferents àmbits de la innovació: 171 projectes són de l'àrea terapèutica (49 %); 110, del camp del diagnòstic i els dispositius mèdics (32 %), i 68, del sector de la salut digital (19 %).

Les misses que han tornat a Barcelona

“No havíem viscut res semblant des dels temps de la Guerra Civil, sense misses”. Així ha començant mossèn **Josep Maria Turull** la salutació a la primera missa vespertina a la cripta de la Sagrada Família de Barcelona, recordant el que li havia comentat una persona gran.

L'entrada en la fase 1 o 0,5 a tot el territori de Catalunya ha permès recuperar el culte a tots els bisbats i a la capital catalana, després de l'arrencada parcial de la **setmana passada**. Només ha quedat al marge Girona, on el bisbat ha imposat prudència i no es **reprendrà** el culte públic fins el 30 de maig, per Pentecosta.

No ha passat una guerra, i només han estat dos mesos, però es veia clarament que les coses no són com abans. Gel hidroalcohòlic al entrar, gel hidroalcohòlic al sortir, cartells d'instruccions i indicacions d'aforament, voluntaris repartint la gent i fent canviar de lloc, indicacions a tots els bancs d'on es pot seure o no i de manera saltejada, cartell d'on dipositar la col·lecta... i tothom amb mascareta (excepte un feligrès que no s'ha donat per al·ludit). Ja ens hi anirem acostumant.

Així ha començat la primera missa vespertina a la parròquia de la Sagrada Família i a la majoria de parròquies de Barcelona. Segons l'arquebisbat, la majoria de parròquies han reprès avui les misses en l'horari habitual. La tònica general ha estat de poca presència a les misses més matineres (les que habitualment s'omplen de gent que va a treballar) i assistència sostinguda la resta del dia. Sense aglomeracions, ni problemes d'aforament. Però amb molta gent amb ganes de tornar a missa.

Mantenir l'horari de misses ha representat un esforç per a molts mossens, ja que han hagut de facilitar que els capellans més grans puguin mantenir el confinament. L'arquebisbat de Barcelona preveu que això sigui més problemàtic el cap de setmana. Moltes parròquies oferiran alguna missa més, almenys mentre es limiti l'aforament a un terç. Aquesta primera setmana serà de prova. I ja es veurà quan es pugui arribar al 50% d'aforament.

Desig d'Eucaristia

El que ha estat una tònica general és la baixada de la mitjana d'edat dels assistents. A la Sagrada

Família, pocs feligresos d'edat avançada. I així ha estat en la majoria de temples. Com ha dit mossèn Turull, "hi havia desig de l'Eucaristia", però també prudència i sentit comú de les persones grans.

La mateixa parròquia de la Sagrada Família ha viscut en primera persona les greus conseqüències de la pandèmia. El Covid-19 se n'ha endut el sagristà dels caps de setmana i un dels directors de cants de la parròquia. A la missa se'ls ha tingut presents en la pregària pels difunts. El rector també ha demanat que s'informi d'altres feligresos a qui calgui encomanar. I, sobretot, que s'avisés de qualsevol necessitat que es pugui detectar entre la gent del barri. "Cal que tothom pugui sortir-se'n", ha remarcat Turull, enmig d'una crisi social que tot just acaba de començar. A això sí que no ens hauríem d'acostumar.

Entre els parroquians, s'ha vist la satisfacció per la retrobada per la primera missa de nou a la parròquia. Fins i tot, ha començat uns minuts tard perquè el rector estava atenent les demandes de confessió. La resta de sagraments i celebracions queden per molt més endavant. I, malauradament, caldrà començar pels funerals.

Combregar amb mascareta

En la celebració s'han vist també els petits **canvis** que s'han introduït al ritual. Alguns ja s'havien començat a estendre abans del confinament, com evitar la invitació a donar-se la pau. Tot i això, n'hi havia ganes, i els feligresos s'han saludat amb un gest a distància amb les mans i un somriure que no es podia veure sota les mascaretes, però que es podia intuir pels plecs dels pòmuls i per la mirada.

El més visible, tot i que oficiat discretament, ha estat el rentat de mans del celebrant amb gel desinfectant diverses vegades. A la Sagrada Família tot està molt cuidat i s'ha evitat l'escena d'un pot de plàstic amb líquid blau estrident al costat de l'altar. S'ha buscat un dispensador amb aspecte metàl·lic que no desentonés amb la resta d'objectes litúrgics.

Durant la celebració també eren visibles les mesures per mantenir el màxim de temps tapats el calze i la patena. I després, rebre la comunió sense diàleg amb els qui l'administraven. I a la mà, com s'ha recordat que ha dictat explícitament l'arquebisbe **Joan Josep Omella** i a la ma-

joria de bisbats. Això sí. El que no estava previst és el problema d'anar a combregar amb mascareta. Te la treus abans? Quan ja has rebut la comunió a la mà? Ja ens hi anirem acostumant. El que no s'ha trobat a faltar són les tos seques que habitualment acompanyen els moments de recolliment després de combregar. Ni els fumadors s'atrevien a tossir.

El primer dia el comiat ha estat una mica lent. Molta gent que feia dies que no es veia. Però en ordre i mantenint les distàncies. Els voluntaris ja

s'havien reunit abans per acabar de repartir els torns de la setmana. Coses dels nous temps, no s'ha repartit un paper amb els torns per escrit, sinó que només s'enviarà per WhatsApp. No s'ha de patir doncs perquè els temples siguin un lloc de contacte excessiu. Tothom és molt conscient de la necessitat d'extremar mesures.

Per ara, a la Sagrada Família tampoc es reemprenen les dues misses internacionals que es feien els caps de setmana a la basílica. Tota la litúrgia es farà a la cripta de la parròquia i, si és viable,

el 19 de juny està **prevista** la primera celebració diocesana a la basílica. El que ha portat aquest dilluns és que tot l'espai de la Sagrada Família ha tornat a ser un espai perquè els veïns es poguessin retrobar. A ser ni més ni menys que una parròquia. Com a tantes altres misses que finalment s'han pogut celebrar aquest dilluns per primera vegada a les zones que han canviat de fase de desconfinament.

12 de maig 18h - **Tradicció i innovació; tècnica, cultura i escola.**
Diàleg entre Armando Pego i Gregorio Luri.

14 de maig 18h - **Filosofia, política i societat tecnològica. On són els límits?**
Diàleg entre Carles Llinàs, Paris Grau i Oriol Quintana.

19 de maig 18h - **Filosofia, mitjans de comunicació i postveritat.**
Diàleg entre Joan G. del Muro i Jordi Roigé.

21 de maig 18h - **L'acompanyament del malalt i del dol en confinament.**
Diàleg entre J.M. Porcell i Montse Esquerda.

26 de maig 18h - **Lideratge i noves formes polítiques.**
Amb Ferran Caballero i Pau Solanilla.

28 de maig 18h - **Ètica del tenir cura en temps de pandèmia global.**
Xerrada de Francesc Torralba.

#filosofiaconfinada

**Sessions online en obert,
prèvia inscripció a
comunicacio@filosofia.url.edu**

Totes les sessions comencen a les **18h**

DIÀLEGS FILOSÒFICS

Facultat de
Filosofia

UNIVERSITAT RAMON LLULL

Vedruna: "Amb la pandèmia t'adones que la persona humana és poca cosa"

Nou setmanes de confinament i comença la desescalada tímidament en nombrosos indrets. Enrere i amb perspectiva queden molts hàbits adquirits per força i molts neguits. També a les comunitats de vida religiosa, que han hagut de rellegir amb ulls de fe una crisi sanitària sense precedents. Continuem la sèrie sobre com ha viscut la vida religiosa de casa nostra el confinament i la pandèmia del Covid-19. "Ens anàvem informant a través dels mitjans de comunicació sobre la gravetat de la pandèmia. Ho vivíem amb un gran realisme, però també amb pau i preocupació", explica **Maria Antònia Martínez**, germana Vedruna i delegada provincial a Catalunya. Vivien amb preocupació per les germanes grans perquè a Catalunya les Vedruna compten amb quatre infermeries. A la infermeria de Manresa van morir cinc germanes, i una va ser amb motiu del Covid-19. De les que han mort durant la pandèmia, tampoc s'han pogut acomiadar. Ara els han fet la prova a totes i ha sortit negativa.

"A l'inici del confinament la provincial d'Europa ens va enviar una carta a totes les comunitats demanant prudència i indicant que tocava fer el confinament tal i com indicaven les autoritats sanitàries". Era un bé per a tothom confi-

nar-se, reconeix Martínez, “pels que ens confiàvem i pels que havien de seguir sortint fora”.

La pandèmia els ha servit, a nivell de comunitats, per prendre consciència del que som. “Fent una lectura creient de la situació un s’adona que la persona humana és poca cosa, que un virus ha fet claudicar tot el món”. Semblava, afirma, que el món no es podia aturar, “que no ens podíem aturar, i ens ha aturat i confinat”. D’altres infermeries Vedruna de fora de Catalunya sí que han tingut moltes morts per coronavirus. “Quan ens van avisar que la nostra germana malalta no millorava, no vam poder fer res”. Es trobava sola a l’hospital i no van poder anar a acomiadar-se. “Ni a estar amb ella, ni fer vetlla al tanatori ni res, com tothom, la part més dura de la pandèmia”. Ha passat el mateix amb la resta de germanes que han mort, no han pogut ser acomiadades.

Per a les comunitats religioses, la pregària és fonamental. Precisament durant el temps Pasqual, explica Martínez, han viscut unes lectures molt riques i que ajudaven a reflexionar. “Habitualment preguem pel món, pel nostre poble i la nostra gent, pels sanitaris, pels treba-

lladors... la situació actual que vivim ens dona per a molt, tot i que sempre tenim la presència del món en la nostra pregària”. Una de les coses que les preocupa, però, és com serà el futur. “És dur i serà dur per a totes les persones afectades, i això a les comunitats ens preocupa molt”.

A les comunitats Vedruna han pres les mesures establertes i necessàries. La pregària en el cas de la seva comunitat, a Sabadell, la fa cada germana a la seva habitació i al menjador, i als espais comuns han establert distància física entre elles. “Totes les comunitats pel que he anat copsant ho estan complint de debò”. L’Eucaristia l’han celebrat a través dels mitjans de comunicació. La seva comunitat amb Montserrat, però també amb la Catedral de Barcelona o la litúrgia de les hores a través de Ràdio Estel.

“També ens ha ajudat i ens ajuden nombrosos textos de diferents teòlegs que hem rebut sobre la pandèmia. Cito per exemple el de **Xavier Melloni** o **Víctor Codina**, per exemple, perquè ha estat molt ric per a la pregària, i per plantejar sobretot que som poca cosa, però que el Déu que ens estima supera tot això i ens dona la força per seguir endavant”.

A Catalunya les Vedruna tenen comunitats també vinculades als hospitals. Una comunitat a l’hospital de Granollers, on viuen i treballen germanes Vedruna, com la germana M. Dolors Sitjes que s’encarrega de l’acompanyament pastoral al centre hospitalari. “Precisament, fa uns dies vaig parlar amb ella i m’explicava que ha estat acompanyant persones en el moment final de la seva vida, a punt de morir. Ara es permet l’assistència d’un familiar, però abans no podia entrar ningú i la M. Dolors feia aquesta funció”.

També tenen comunitats en barris desfavorits i han seguit fent el que feien: “Estar al costat de la gent, d’una altra manera, per telèfon, preguntant com estan, etc.” I ho fan discretament, anònimament, “perquè no ho fem per la publicitat sinó perquè l’Evangeli s’ha de viure en sortida, com diu el Papa, i compartint allò que som i tenim”. Les Vedruna, per exemple, no tenen espais grans per cedir i acollir persones, però sí han tingut germanes que han col·laborat fent mascaretes i vestits, “en l’anonimat”. “No ho fem per donar-ho a conèixer, sinó perquè és una entrega”.

Mans Unides destina 1,2 milions d'euros a pal·liar les conseqüències de la pandèmia

Mans Unides ha aprovat ja 45 projectes d'emergència destinats a donar resposta a les peticions d'ajuda que l'ONG rep, diàriament, dels seus socis locals en els països més pobres del món. “Des dels primers dies de la pandèmia, ens vam veure obligats a donar suport a iniciatives d'emergència dirigides a les poblacions amb què treballam. Vam entendre la greu situació com ‘una circumstància més’, una dificultat que se suma a les que ja patien les comunitats més vulnerables, que són a les que Mans Unides acompanya des de fa 60 anys”, assegura **Clara Pardo**, presidenta de l'ONG.

MANS UNIDES | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El gel hidroalcohòlic, un nou servei del CPL

Una de les disposicions que les diòcesis han establert per al retorn de la celebració del culte públic és la d'oferir a les persones assistents “gel hidroalcohòlic o algun desinfectant similar, a l'entrada i sortida de l'església”. Amb l'entrada a la fase 1 del desconfinament, el Centre de Pastoral Litúrgica ha incorporat un nou servei a les parròquies i comunitats que és el d'**oferir-los gel hidroalcohòlic de qualitat**. Aquest nou servei ha estat acollit amb gran interès i acceptació perquè ve a solucionar una preocupació detectada entre els capellans i responsables parroquials.

CPL | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

La Pasqua del malalt en un context de pandèmia i desconfinament

Diumenge 17 s'ha celebrat la Pasqua del malalt. **Aquesta campanya** s'inicia cada any al febrer, en la Memòria de la Mare de Déu de Lourdes, amb la Jornada Mundial del Malalt, i es prolonga fins al mes de maig. Aquest any posa de relleu l'acompanyament en la soledat. La campanya pot ser un bon moment per agrair a Déu el lliurament generós dels sanitaris i de tots aquells que estan treballant en els serveis essencials, per la tasca dels preveres que atenen als malalts als hospitals i residències, i aquells que han hagut d'acomiar els difunts en la soledat.

ARQUEBISBAT DE TARRAGONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Maristes: “En confinament cal equilibrar necessitats individuals i riscos comunitaris”

El confinament amb motiu del Covid-19 ha posat a prova la convivència de nombroses llars. També, és clar, a les llars de comunitats religioses de casa nostra. Continuem el repàs per la vida religiosa de Catalunya per saber com han viscut i viuen la pandèmia sanitària actual.

El germà marista, **Lluís Serra**, afirma que durant el confinament “s’ha hagut d’equilibrar moltes coses”. En el cas de l’**Institut Marista** ha calgut, per una banda, respectar les directrius socials i sanitàries, i per l’altra, continuar amb el màxim rigor la missió i el servei de les comunitats. Serra recorda que les comunitats religioses “apleguen sovint persones de risc, gent gran, i alguns malalts, que s’han de cuidar, i molt”, i que alhora en molts casos són també “germans que estan en missió directa que cal mantenir, com les escoles o l’obra social”.

Les escoles maristes, com la majoria, “han fet una feina molt intensa”. Treballen més que abans, reconeix Serra, ja que han hagut d’adaptar en pocs dies tota una metodologia, dedicació i treball nous. “Hi ha algun germà de la meua comunitat que té dedicació plena a una escola i que el veus treballant hores i hores”. El

mateix passa amb els equips directius i la resta de professorat.

També un altre àmbit que ha hagut d'anul·lar és la seva acció directa, però han continuat la tasca de l'obra social. A Catalunya l'Institut Marista té dotze obres socials maristes. Les obres que han hagut de tancar portes ho han fet, però no han deixat de fer acompanyament telemàtic amb famílies i infants. "Han mantingut tot el caliu afectiu i educatiu amb ells". En d'altres obres, sí que s'ha mantingut missió directa, com en el cas del CRAE d'Igualada, amb els infants confinats i els educadors fent presència.

El mateix ha passat en els quatre pisos assistits que els maristes tenen a Rubí, a Barcelona i a Santa Coloma de Gramenet. En aquesta darrera ciutat, el centre Rialles, per exemple, s'ha concentrat en la distribució d'aliments, no només pels destinataris del centre sinó de tota la ciutat, donant més de 500 dinars diaris. "Tot això s'ha mantingut obert. S'ha fet un esforç molt profund".

També s'han llançat a fer webinars formatius online. N'han fet tres sobre el món juvenil i el

món educatiu. "No hem parat, la veritat". I des de les cases comunitàries s'ha fet també acompanyament telefònic i telemàtic de gent que sabien que estava sola.

La província Marista de Catalunya compren també França, Algèria, Hongria i Grècia. Lluís Serra explica que els germans catalans tenen un grup de whatsapp, independentment d'on es troben fent missió. Això ha fet, explica, "que hi hagi germans catalans a Hongria i que les situacions en el confinament hagin estat diferents".

A la part de les comunitats de germans, Serra reconeix que han viscut un dolor molt gran pensant en els germans a França. Hi han mort nombrosos germans maristes. "A Catalunya, per ara, cap ni un". Hem de pensar, afirma, "que som província única des de 2003 i tots som una família, siguin on siguin fent missió".

A les comunitats, el més important, recorda, ha estat reflexionar en "com viure el confinament", i ara, potser més important encara, en "com fer la desescalada". "Penso que l'Església, en tots els camps, ha donat una resposta magnífica durant la pandèmia".

Les comunitats maristes estan formades per germans, no per sacerdots, però això no ha impedit que segueixin vivint la litúrgia i l'espiritualitat religiosa. "Hem celebrat la Paraula i inclús combregat perquè, amb previsió, ja vam demanar-ne". Han estat moments bonics de pregària durant la pandèmia, reconeix Serra. "Realment tenim una espiritualitat de luxe perquè hi ha llocs al món on no poder assistir a missa és la tònica habitual. Per sort, l'espiritualitat és més profunda i no depèn només d'assistir a l'Eucaristia".

A l'inici del confinament la preocupació de Serra va ser com viurien i cuidarien entre els germans la convivència. Ell mateix porta dos mesos sense sortir per a res. "El carrer no l'he trepitjat". Són cinc a la comunitat de Diagonal on viu, quatre de més de setanta anys i un quart d'uns cinquanta. "El més jove és qui s'encarrega d'anar a comprar".

Durant el confinament, però, i en comunitat, han hagut de pensar en "com poder equilibrar les necessitats individuals i els riscos comunitàries". "Jo puc voler sortir, però en el moment en què jo surto estic generant un risc enorme a la

meva comunitat". A la vida religiosa en el mes de març i abril hi ha hagut moltíssimes defuncions, "seixanta-dues en dos mesos". Per sort, explica, "durant la pandèmia ha predominat l'amor fratern per sobre de la necessitat individual".

Tot i així, Serra creu que la pandèmia també ha generat certes dinàmiques que preocupen, des del món polític i des del món econòmic. Des del món polític, afirma, "s'ha fet un enfortiment del poder en detriment de la població", que es pot tenir la temptació de mantenir-ho. I pel que fa al món econòmic, explica, "hi ha el risc que amb tota aquesta situació algú s'enriqueixi a costa dels més febles". "No sé si hi haurà voluntat per dir què hem après de tot això?", confessa, "perquè encara això no s'ha acabat, estic desorientat amb el que pot passar".

GLÒRIA BARRETE -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Les cendres del vostre ésser estimat en un espai sagrat

A Coral Memorial comptem amb espais sagrats de columbaris instal·lats a diferents catedrals i parròquies de Catalunya. Per això, oferim la custòdia de les cendres en qualsevol dels nostres espais memorials. A Coral us oferim contractar el lloguer d'un columbari per a una urna amb un preu mensual de 19,30 € (IVA inclòs) amb una permanència de 3 mesos o amb un preu anual de 193 € (IVA inclòs). Amb el lloguer de l'espai, a Coral ens encarreguem de la recollida de l'urna a qui així ho desitgi. Volem estar al seu costat en l'últim adéu, acompanyant-lo amb una cerimònia religiosa a la mateixa església. Actualment, aquests espais sagrats estan instal·lats en 13 temples religiosos. Aquests són la Catedral del Sant Esperit de Terrassa, les parròquies de Sant Eugeni I, Papa, de Sant Ramon de Penyafort, de Maria Mitjancera, de la Mare de Déu del Pilar i de Sant Lluís Gonzaga de Barcelona, la Parròquia de Santa Maria de Caldes de Montbui, la Parròquia de Sant Cosme i Sant Damià d'El Prat de Llobregat, la Parròquia Mare de Déu de Montserrat de Viladecans, la Parròquia de Sant Josep de La Llagosta, la Parròquia de Sant Esteve de Granollers, la Parròquia de Santa Eulàlia de Provençana de L'Hospitalet de Llobregat i la Parròquia de Sant Antoni de Sant Antoni de Vilamajor.

Paradigmes emergents i tradicions espirituals

**PER MONTSE CASTELLÀ
A ESPIRITUALS ARA I AQUÍ**

Des de l'època de Descartes i Newton, la nostra percepció del món ha estat basada en una visió mecanicista i fragmentària de la realitat. Hem actuat com si poguéssim conèixer i controlar el món des de fora, hem separat l'objecte de l'observador. Aquesta visió dualista i androcèntrica ha generat pols oposats: la raó contra la intuïció, l'anàlisi contra la síntesi, el gènere masculí contra el gènere femení, la ciència contra l'espiritualitat... Aquesta percepció del món ha donat peu a unes societats depredadores basades purament en els interessos econòmics a curt termini que han generat tal alt grau de competitivitat i consum frenètic, que ens ha portat a una situació sense precedents al llarg de la història: tots som responsables i alhora víctimes de la devastació del nostre planeta. Moltes espècies ja han desaparegut i tots po-

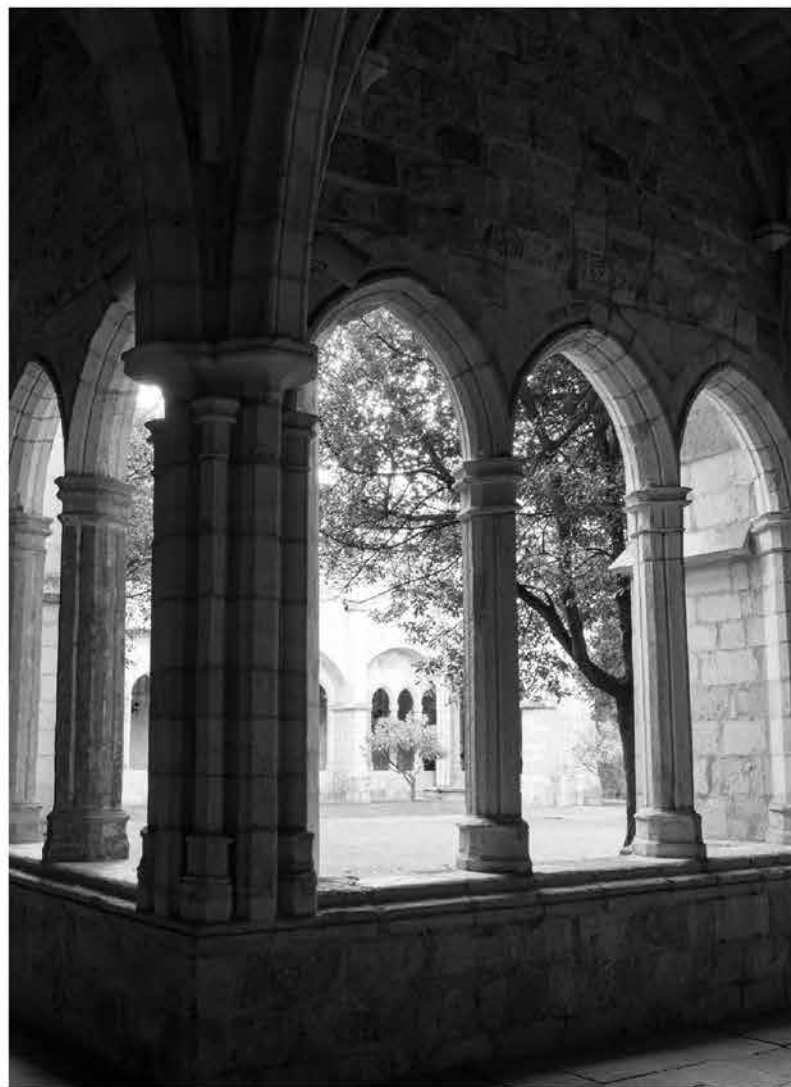
dem sentir, avui més que mai, la fragilitat de la nostra pròpia existència.

Actualment, i des de principis del segle xx, la física d'avantguarda ens mostra que la realitat està fonamentada en processos relacionals. Aquesta recerca en el camp atòmic i subatòmic va portar als científics a haver d'afrontar una nova realitat més enllà de qualsevol expectativa. Van constatar que aquestes totalitats -ja siguin cèl·lules, cossos, ecosistemes o fins i tot el planeta en si- no són precisament un compost de parts desunides, sinó que són sistemes organitzats de manera dinàmica i intrínsecament equilibrats, interdependents en cada moviment, cada funció, cada canvi d'energia i informació. El que és real ara ja no és la matèria, pura i dura, sinó la consciència, l'esperit, allò que és

intangibles. Tot aquest procés va impulsar un canvi de paradigmes equiparable, segons alguns, a la revolució copernicana.

Avui dia sabem, científicament, que la realitat és holística, circular, integradora, que tots els elements que la integren estan interrelacionats i són interdependents; les dualitats es complementen sense perdre la seva especificitat: el cos i la ment, la ciència i la mística, l'espiritualitat i el compromís social, les religions teistes i les no-teistes, Orient i Occident i així un llarg etcètera, convergències que ens aboquen a una consciència més ampla, a una nova manera de fer i ser. En paraules d'Einstein: "Un ésser humà és part d'un tot al que anomenem 'univers', una part limitada en el temps i l'espai. Aquest ésser humà es percep a si mateix separat de la resta, però això no és sinó una il·lusió òptica de la seva consciència. Aquesta il·lusió és per a nosaltres com una presó que ens limita als nostres desitjos personals i a sentir afecte només per als més pròxims". I afegeix: "La nostra tasca ha de consistir a alliberar-nos d'aquesta presó ampliant els nostres cercles d'amor i compassió fins a abraçar tots els éssers vius i tota la naturalesa en la seva esplendor".

Necessitem urgentment regar i conrear la nostra dimensió espiritual, la nostra qualitat humana, per integrar dins nostre aquesta visió més ampla de la realitat. S'ha de sentir, i no només saber, que tots formem part d'un tot més gran que és la Terra, que tots formem part d'una gran família que és la humanitat. En aquest sentit, només cal que tornem als orígens de les tradicions espirituals, que abracem el llegat de saviesa de les tradicions més antigues de la humanitat. Hem de ser capaços de transcendir aquesta noció errònia d'un jo autoexistent i independent de la resta, superar la visió estreta i limitada de l'egocentrisme. Les tradicions espirituals ens posen a l'abast els principis filosòfics que requereix la comprensió d'aquesta visió -no-dual, holística i integradora- com a fonaments dels paradigmes emergents actuals. Però no només pel que fa al coneixement intel·lectual, sinó que transmeten també les vivències de dones i homes que s'han endinsat en el camí de l'autoconeixement i que ens poden servir de referents i d'inspiració al llarg del nostre propi camí.

Sabadell Institucions Religioses

Una atenció personalitzada orientada al carisma i a la missió de les institucions.

Assessorament en inversions, gestió del patrimoni, finançament preferent, productes i serveis adaptats a les seves activitats econòmiques, col·legis, residències, hospitals, fundacions, i també per als seus empleats i familiars.

Perquè disposem de més de 40 anys d'experiència treballant amb les institucions religioses i adaptant-nos a les seves necessitats.

Un gestor especialitzat serà al seu costat per ajudar-los en totes les seves necessitats financeres i en la gestió del seu dia a dia.

Més informació a
www.bancsabadell.com/institucionsreligioses

B Sabadell
Ser on siguis

Claretians en temps de confinament: “Hem hagut de frenar la gent”

Els claretians tenen en l'ADN el fet missioner: sortir, predicar, acompanyar les persones. Les mesures exigides per evitar la propagació del Covid-19 els han forçat a quedar-se a casa i han hagut de reinventar aquesta dinàmica. Però també els ha servit per viure l'experiència de confinament com un temps de formació. El claretia **Ricard Costa-Jussà**, provincial dels claretians, parla de creativitat, prudència i corresponsabilitat com a elements compartits a la congregació durant la pandèmia. I apunta també deures per a la nova etapa de desconfinament.

En aquesta entrevista parla amb la perspectiva que dona el conjunt de la **província de Sant Pau**, que engloba les comunitats claretianes de Catalunya, d'Itàlia, França i Euskal Herria. I que, en certa manera, els ha permès anticipar la nova realitat. Amb ell completem la sèrie sobre com ha viscut la vida religiosa de casa nostra el confinament i la pandèmia del Covid-19.

Cautela i creativitat

“De l'innat de cada claretia ha brollat la creativitat pastoral”, apunta Ricard Costa-Jussà. Però reconeix que, en molts casos, els superiors de

les comunitats han hagut de practicar la cautela. Sobretot tenint en compte l'edat avançada i les situacions de salut complexes de molts missioners. "La feina dels superiors, més que animar a la disponibilitat, ha sigut de frenar i posar cautela, perquè la gent no volia deixar d'atendre cadascun dels serveis".

La mateixa realitat ja l'havien viscut unes setmanes abans a Itàlia. "Com es poden crear canals de connexió?", es van plantejar. I això és el que han explotat en temps de confinament. "Hem revitalitzat i transformat petites xarxes i canals d'amistat i d'entorn pastoral en plataformes per fer arribar aliment pastoral". Aquesta dinàmica s'ha treballat des de la iniciativa de cada responsable. "La gent ha sigut realment creativa", valora. I aquesta creativitat s'ha vist en format de cartes, dibuixos o missatges de vídeo.

La pastoral visible i invisible

L'acció més visible ha estat la de les parròquies que han fet misses per streaming o les pasqües celebrades per videoconferència. Però darrera de la pantalla hi ha també "molt de treball pastoral invisible, on s'hi ha estat". El mateix provin-

cial ha creat el grup de whatsapp 'Viure i pregar des de casa', amb propostes per a diverses persones que acompanya. Subratlla que és un exemple, entre molts altres, de "la iniciativa de molts claretians". I valora que "s'ha fet amb esforç perquè les tecnologies no són el fort de tothom".

Aquest ha estat el propòsit en temps de confinament: "Arribar als que podíem arribar i fer xarxa". I el telèfon s'ha convertit en una eina d'acompanyament espiritual i pastoral indispensable. El provincial també descriu que sovint aquests circuits s'han creat des d'una "dimensió molt personal, amb petits grups i amistats", també en continuïtat a l'acció pastoral i parroquial. I que "ha estat viable gràcies al compromís dels seglars".

Escoles i acció social, al peu del canó

En l'àmbit educatiu també s'ha fet evident el compromís dels laics. Els col·legis de la província -a Catalunya, el Claret Barcelona i el Claret Valls- tampoc no s'han aturat. "El món educatiu ha estat al peu del canó", diu Costa-Jussà. Ho ha vist en els equips directius, els tutors i el professorat: "Hi ha hagut una feineda i han

respost amb molta professionalitat i amb una veritable inquietud de voler acompanyar els alumnes i les famílies".

El provincial explica que també ha apel·lat a "la prudència i el seny" amb l'objectiu de "poder seguir fent feina". En alguns casos "s'ha hagut de tancar portes pel bé de les persones i atenent les prescripcions sanitàries". Però tancar la parròquia no ha significat desatendre l'acció social que gestionen els claretians directament o amb qui col·laboren, "no han abaixat la guàrdia". "Ens hem ofert i amb xarxa amb d'altres, hem atès, i més que mai, les necessitats dels més desafavorits". Arreu de la província han continuat actius els centres d'acollida, albergs, menjadors socials i el repartiment d'aliments coordinat amb les Càritas parroquials. "Hem atès les necessitats que es detectaven i hem posat a disposició alguns espais en resposta a la demanda de les institucions". Ha estat el cas de Barcelona i Bilbao.

A casa nostra els claretians han adaptat, intensificat i augmentat els àmbits d'atenció social i de repartiment d'aliments. És el cas de les Càritas parroquials, el servei DISA de la parròquia del Cor de Maria i Sant Tomàs de Barcelona, el

Casal Claret de Vic, o del menjador social de la Taulada, vinculat a la parròquia de la Mare de Déu del Lledó de Valls.

La vida comunitària

“Els ritmes habituals ens porten molt a estar en fora”, reconeix. Passa a molts religiosos en general i als claretians en particular. Però, com totes les famílies, en temps de pandèmia, han intensificat la convivència a casa. “Ha suposat un enriquiment: poder compartir espais, serenor, diàlegs, pregàries”, diu.

També valora “el privilegi intern de poder fruit de l'eucaristia diària”. Costa-Jussà, des de la comunitat de la cúria provincial, al carrer Nàpols de Barcelona, explica que “a les eucaristies es posava molt present la realitat pastoral de cada lloc, les situacions que anàvem coneixent, i sent molt conscients que quan celebràvem molts hi estaven amb la comunió espiritual”.

Des d'aquesta clau interna reconeix “una comunió molt viva” i “una experiència molt rica”. I això s'ha manifestat també com a missioners: “Ens ha servit per recordar els orígens de la con-

gregació, que es dedicava un temps a una vida més de comunitat, i de preparar-se per la missió, i una altra d'acció més directa”. I apunta que “avui això s'ha barrejat i la missió ens empeny molt”. La vivència del confinament ha servit també per compartir neguits i ajuda mútua.

El canvi de percepció

Costa-Jussà, com a provincial de Sant Pau, descriu la sensació vague que van experimentar

al principi, quan es van conèixer els primers casos d'infectats per Covid-19 a Itàlia. Per tant, dins de la seva província. “Al principi, com tothom, ens semblava una cosa local; és el context social que es respirava”. Però “després, quan la cosa es va anar escampant, el primer país fortament afectat va ser Itàlia”. I això volia dir les comunitats de la província en aquest país, així com la **casa del govern general**: “En el confinament, es van haver d'espavilar, fins i tot, amb les feines de la casa”.

Quines mesures o directrius ha transmès l'equip de govern i els superiors de les comunitats en aquest temps de confinament? Tant el superior general com el provincial han demanat a les comunitats de seguir les pautes sanitàries i fer-ho amb corresponsabilitat ciutadana. La situació s'ha viscut amb "seny i corresponsabilitat". Per una banda, apunta la necessitat de "ser exigent" i, per una altra, de "desvetllar", de manera que "les limitacions no condicionessin l'àmbit pastoral".

Cap a una nova normalitat

Ara es plantegen la nova etapa de desconfinament amb els mateixos criteris de prudència i de seny. "Poder obrir no treu que s'hagi de fer arreu de la mateixa manera i al mateix ritme", diu el provincial. "Hem d'anar cap a una nova normalitat i la por no ens ha d'acompanyar, però no podem ignorar el que hem viscut, el que ha viscut molta gent i els morts que hi ha hagut, sovint molt propers".

Com a reptes del desconfinament apunta la necessitat de "fugir de l'hermetisme i de practicar el diàleg per poder acompanyar". "I de manera

especial a molta gent que han hagut de passar el confinament en solitud, així com a tots els que han viscut la malaltia i les defuncions". Costa-Jussà demana als claretians "la màxima comprensió amb les mesures a prendre, i atendre la gent, sensibles amb les situacions familiars i laborals".

La universalitat des de la fe

El provincial fa també una lectura global i espiritual: "La nova normalitat ens ha de portar una nova sensibilitat mundial". Assegura que "tothom ha viscut aquesta experiència i ningú comptava que això ens pogués passar avui i aquí". I hi afegeix: "El fet que sigui universal, ho alleugereix, i això és un risc". Però també defensa: "Ens hem fet conscients que tot té una dimensió d'universalitat des de la fe: aquest món que és casa nostra, i la germanor que vivim i que veiem a l'evangeli".

Ho compara amb la consciència davant d'altres situacions de patiment: "Les guerres, les morts infantils, altres epidèmies i desastres els vèiem lluny quan miràvem les notícies; i ara ho veiem diferent perquè ho hem viscut en primera per-

sona". Però alerta "si durant el Covid-19 no ens n'hem tornat a oblidar altra vegada, només preocupats pel que ens afecta a nosaltres". Com encarar el futur? "La nova normalitat comporta una reestructuració global, una conversió interna, canviar petites coses, ser sensibles i forçar unes noves relacions mundials".

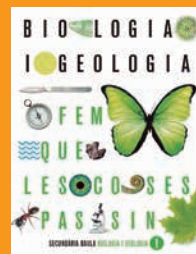
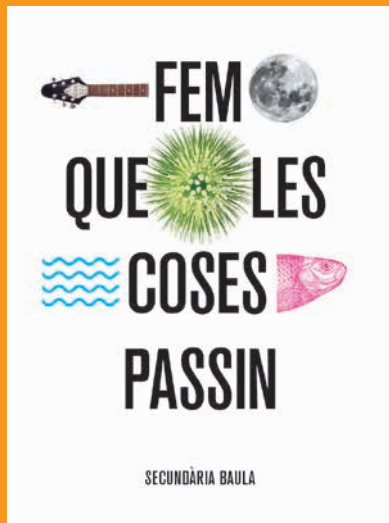
I pel que fa als cristians? Segons Ricard Costa-Jussà: "Tots hem experimentat que necessitem expressar i viure la nostra fe en comunitat, amb formació contínua i celebració, però entenem que això ens implica". I hi afegeix: "No ens podem quedar només amb què el que rebem ens omple, ens ocupa, ens va bé".

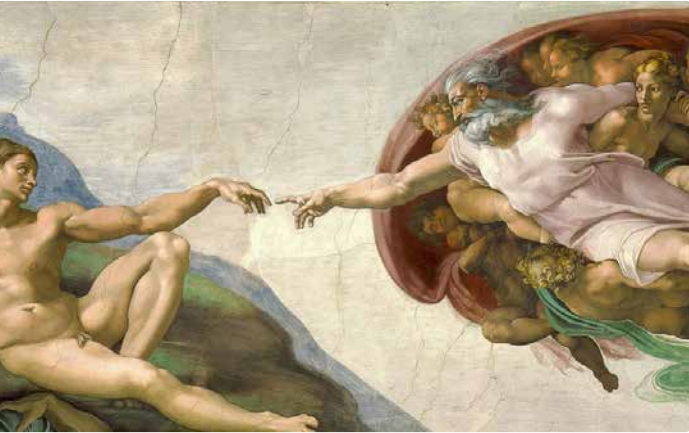
El provincial dels claretians considera que "aquesta dimensió de fe que hem viscut amb molta profunditat ens ha de portar com a Església a respondre a la gent d'avui". "De tot això en sortim amb deures: acollir-ho, reflexionar-ho i poder-ho compartir", conclou.

BAULA
La nostra
nova proposta
per a l'ESO

L'ESPAI **MAKER**
ÉS LA CLAU
DEL PROJECTE

Homo Deus

PER JOSEP-MIQUEL BAUSSET
A DEL SANTUARI ESTANT

Als monestirs els monjos i les monges fem els àpats en silenci, mentre un de nosaltres llegeix en veu alta un llibre, com demana **Sant Benet** a la seva Regla. Concretament al capítol 38, Sant Benet prescriu que “a taula no ha de faltar mai als germans la lectura”. L'objectiu de Sant Benet perquè els monjos i les monges fem els àpats en silenci escoltant la lectura d'un llibre, és perquè al mateix temps que alimentem el cos amb l'arròs, la verdura o el peix, també alimentem l'esperit amb una lectura adient.

Concretament aquests dies, a l'hora del dinar, els monjos estem llegint el llibre de **Yuval Noah Harari**, *21 lliçons per al segle XXI*, un text summament interessant, que recomano. En el pròleg, Noah fa referència al seu llibre, “Homo

Deus”, la seva segona obra, on aquest pensador israelià explorava “el futur de la vida humana a llarg termini”. Yuval Noah plantejava en aquest llibre uns problemes ben actuals. Per una part, el fet “que els humans podrien, amb el temps, esdevenir déus”, i per l'altra, “quin podria ser el destí últim de la intel·ligència i de la consciència”. Yuval Noah es fa una sèries de preguntes, summament importants, que tots ens hauríem de fer en aquests moments. La més impactant de totes elles és: “¿Com puc trobar una base ètica ferma, en un món que s'estén molt més enllà dels meus horitzons, que dona voltes completament fora del control humà?”. Una pregunta punyent que, ara més que mai, en aquest temps que el Covid-19 està alterant el ritme del nostre món, tots ens hauríem de fer.

Al llarg de la història hem vist una evolució des de l'Australopithec a l'Homo Habilis, el Neandertal, l'Homo Erectus i l'Homo Sapiens. I ignorants (i creguts) de nosaltres, ens pensàvem que l'home era el centre del món i per això després de l'Homo Sapiens creïem que hauria de vindre (evolucionant?) l'Homo Deus, amb uns homes capaços de dominar el món amb la tecnologia i la ciència. Però com hem pogut comprovar aquests dies, un virus, un petit virus, ens ha desinstal·lat del confort que teníem i ha enfonsant l'Homo Deus. El virus ha modificat el nostre ritme de vida, ha trencat els nostres esquemes, sempre ben definits i controlats, ha paralytitzat la societat, ha posat la sanitat en una situació difícil i ha creat una crisi econòmica i social difícil de gestionar. Aquest virus ha paralytitzat els viatges, el futbol i el bàsquet, el teatre i el cinema i, fins i tot, les celebracions litúrgiques amb fidels. I això que creïem que ho teníem tot apamat.

És interessant veure que en les imatges poètiques del capítol primer del llibre del Gènesi, quan Déu creà la llum i el cel, la vegetació de la terra, el sol, la lluna i les estrelles, els animals i els monstres marins i finalment l'home i la dona,

l'autor d'aquest llibre sempre acaba reconeixent que allò que havia fet el Creador era bo i bellíssim, ja que cada intervenció de Déu naixia de la seva bondat. I per això hi havia una harmonia entre l'home i la dona i els altres éssers vius.

Però al Gènesi (com també als nostres dies) l'home trencà l'harmonia de la creació. De fet, l'home és l'única espècie que és capaç de destruir les altres espècies i a si mateix. Així ho ha dit el filòsof italià, **Massimo Cacciari**, quan ha afirmat que "cap espècie no ha accelerat la seva extinció, tant com els humans" (Vilaweb, 10 d'abril de 2020).

Per això quan l'home vol ocupar el lloc de Déu (tal com ho veiem al Gènesi, amb Adam i Eva i també als nostres dies), volent fer-se un Homo Deus, acaba per perdre el seu sentit últim de criatura amb les altres criatures. Per això cal que després d'aquesta pandèmia, l'home (amb la humilitat de saber que un virus ha desbaratat el seu ritme de vida) torni a ocupar el seu lloc en el món, sense voler creure's un Déu. Cal que els homes aprenguem a conuiu entre nosaltres i amb els altres éssers vius, deixant de banda l'orgull, l'egoisme, la indiferència, l'afany

de diner i l'obsessió per destruir el planeta. Cal que els homes, que sovint ens creiem els reis de la creació, siguem més humils, ja que quan ens pensàvem que ho podíem tot i que ho controlàvem tot, un petit virus ens ha recordat que no som uns déus. Per això ens convé llegir de nou l'encíclica *Laudato si'*, del papa **Francesc**, per adonar-nos que no som els propietaris de la creació, i que per això mateix no podem continuar abusant d'ella.

La professora de la Facultat de Teologia de Catalunya i religiosa de la Companyia de Maria, **Claustre Solé** (Catalunya Religió, 30 de gener de 2020), **deia** en una conferència, que al Gènesi "trobem el missatge de Déu, que sempre és salvífic, en uns textos concrets". I és que el Gènesi és "una evocació a existir, a la vida sense lluita". Per això els qui creuen que "la creació és un escenari i l'ésser humà, l'amo", la professora Solé els diu que "estem fets de la mateixa pasta que els animals i els éssers vius". Encara més: la professora Claustre Solé afirma que "l'ésser humà serà o no semblant al creador, si governa amb tendresa l'univers creat". I és que no es tracta de dominar la creació en el sentit de destruir-la, sinó de cuidar-la.

L'expresident de l'Uruguai, **José Múgica** (Vilaweb, 27 d'abril de 2020), ha dit que l'únic que l'Homo Sapiens pot aprendre d'aquesta epidèmia, és "una sensació d'humilitat" que ens pot fer més humans. La llàstima seria que, com diu també Múgica, es tornés a demostrar que "l'òrgan humà més sensible no és el cor, sinó la butxaca".

La nostra supèrbia ens volia fer creure que érem intocables. Però un minúscul virus ens ha po-

sat al nostre lloc: l'home només és una espècie entre les altres espècies que no pot maltractar el planeta, sinó que ha d'aprendre (d'una vegada per totes) a viure en harmonia amb tothom, allunyant de nosaltres el desig destructiu que nia al nostre cor. Només així podrà néixer una nova humanitat.

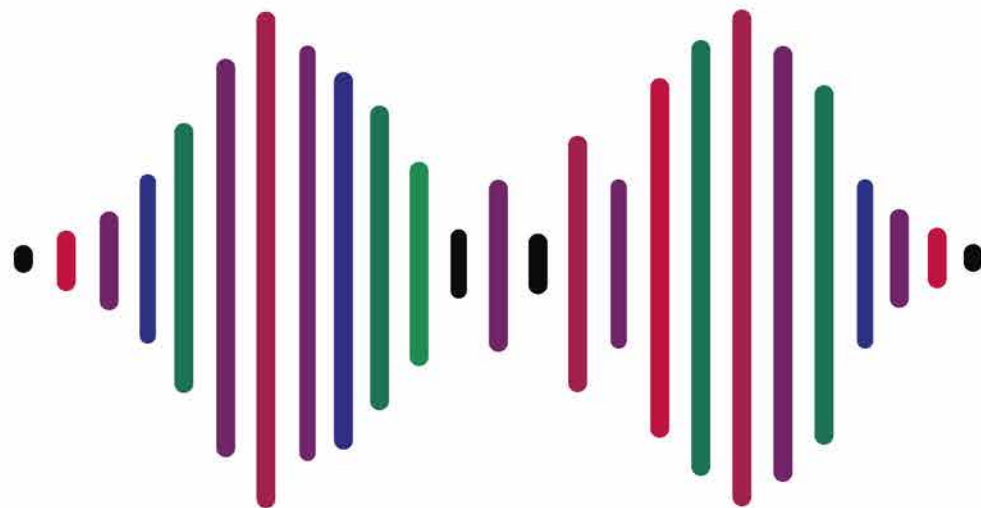
Per això mateix, en aquests moments convé tant seguir el consell de Yuval Noah Harari, per tal de trobar una "base ètica ferma" que ens

ajudi a viure més humanament i més fraternalment. I és que l'Homo Sapiens no pot arribar a Homo Deus ni que ho vulgui. I quan ho intenta, destrueix la creació i es destrueix a si mateix. La pregunta és si aprendrem la lliçó que ens dona el Covid-19, o bé ensopegarem altra vegada amb la mateixa pedra. O amb un altre virus. De nosaltres depèn no tornar a cometre els mateixos errors.

JOSEP-MIQUEL BAUSSET | [LLEGIR AL WEB](#)

neix

animaset
ràdio

Mor el pare Adolfo Nicolás, que va ser superior general de la Companyia de Jesús

El dimecres 20 de maig ha mort a Tòquio (Japó) el pare **Adolfo Nicolás**, jesuïta espanyol que va ser superior general de la Companyia de Jesús entre els anys 2008 i 2016. El pare Nicolás tenia 84 anys.

Va néixer a Villamuriel de Cerrato (Palència) el 1936, i va entrar al noviciat dels jesuïtes d'Aranjuez el 1953. Amb 24 anys va ser destinat al Japó. Des d'aquell moment fins a la seva elecció com a superior general, el 2008, va treballar a l'Àsia, sobretot al Japó i Filipines, en diversos càrrecs, entre ells el de provincial de Japó durant la dècada dels 90, o el de moderador dels provincials jesuïtes de l'Àsia Oriental i Oceania.

També va treballar amb població immigrant i desfavorida a Tòquio.

El 2008, després de la renúncia del pare **Peter-Hans Kolvenbach**, va ser elegit per la Congregació General 35 com a superior general dels jesuïtes. Al seu generalat va aportar el seu coneixement i sensibilitat per les cultures orientals, l'espiritualitat en diàleg amb altres religions, i va reafirmar el compromís prioritari per la promoció de la justícia i la reconciliació.

Al llarg d'aquests anys va liderar un treball d'intensa reestructuració dels provincials jesuïtes europees i americanes i, sobretot,

va insistir repetidament en la necessitat de combatre la superficialitat, treballant des de la profunditat i la creativitat. Al llarg del seu govern va animar els jesuïtes a redescobrir la dimensió universal de la Companyia de Jesús i a impulsar la col·laboració amb altres, creients o no. Alguns dels accents del seu generalat van ser el treball en favor dels més desfavorits, l'ecologia, la reconciliació i el treball per la pau com a principis irrenunciables, o l'educació dels joves.

El 2014, a l'edat de 78 anys, va anunciar la seva voluntat de presentar la renúncia, i ho va fer davant la Congregació General 36, celebrada a Roma el 2016. Després va tornar a Àsia, primer a Filipines i després al Japó, on ha residit fins ara.

Se l'ha definit com un home marcat per la seva llarga trajectòria a l'Àsia i el contacte amb la cultura i les religions orientals: ecumènic, compromès amb el diàleg interreligiós i entre cultures.

De la seva personalitat s'ha reconegut sempre la seva gran obertura, senzillesa i intel·ligència.

El pare Adolfo Nicolás i Catalunya

Adolfo Nicolás va passar part de la seva infància a Catalunya. Entre 1946 i 1950 va viure sobretot a Barcelona i durant un breu període a Roquetes (Tarragona). A finals de l'any 2008, poc després de ser nomenat superior general de la Companyia de Jesús va visitar Catalunya, i en una entrevista al setmanari *Catalunya Cristiana*, parlava així de la seva infància: "Barcelona m'ha influït molt més del que puc descriure. Vaig viure a Barcelona els 'anys màgics' com Joseph C. Peirce, el gran educador americà anomena l'edat que va dels 7 als 11 anys. Quantes vegades no m'he trobat a mi mateix dient-me "Això ho fas pel que tens de català". Sempre m'he sentit orgullós d'haver crescut a Barcelona".

EL NOSTRE REPTE, EL SEU FUTUR

TRIA ESCOLA CRISTIANA

www.triaescolacristiana.cat

93 302 70 13

Escola Cristiana
de Catalunya

L'Escola Concertada creu que es deixa els centres sols

“No han consultat amb nosaltres, ens hem assabentat de les mesures en el moment que el conseller Bargalló feia **la roda de premsa**”, explica el secretari general de la Fundació Escola Cristiana, **Miquel Mateo**. Mateo assegura que no coneixen el pla de reobertura de centres educatius, “perquè a les concertades no ens l’han enviat”. Miquel Mateo lamenta la “inconcreció” del conseller Bargalló des del primer moment de la crisi i assegura que “per dir això ja hauria pogut dir ‘es-pavileu-vos com pugueu’”.

ESCOLA CRISTIANA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El Museu Diocesà d'Urgell obre finestres

El Museu Diocesà d'Urgell es va unir a la celebració del Dia Internacional dels Museus a través de l'activitat organitzada per la Generalitat de Catalunya, participant en una iniciativa digital de divulgació del patrimoni. Es van poder visitar de manera virtual, amb el projecte 'Obrim Finestres' en el qual van participar 76 museus de Catalunya. La peça triada per donar a conèixer han estat les lipsanoteques que es guarden al Museu des dels anys 60 del segle xx, quan en fer les obres de restauració de l'altar es van trobar a l'interior de l'altar romànic, aquests receptacles en els que s'hi dipositaven relíquies.

BISBAT D'URGELL | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Blanquerna obre un estand virtual per orientar als nous alumnes

Fira Barcelona ha obert aquesta setmana la **Fira Campus Virtual**, un espai digital que reunirà l'oferta del Saló de l'Ensenyament i de Futura, que no han pogut celebrar-se en les dates previstes del passat mes de març a causa del context actual generat pel Covid-19. Un dels 130 expositors virtuals presents a la Fira del 20 al 24 de maig és el de Blanquerna-URL. Els equips d'informació de Blanquerna i professors atenen els futurs alumnes de 10h a 20h de dimecres a dissabte i de 10h a 17h el diumenge.

BLANQUERNA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Final del ramadà: “Quan pregues sol a casa ets més honest amb tu i amb Déu”

El fet de viure confinats ha intensificat la pregària durant el ramadà. Aquest vespre, enguany des de finestres i balcons, la comunitat musulmana mirarà cap al cel per saber si la lluna és nova. Si ho fos, significaria el final del ramadà; si no s'observés així, s'acabaria dissabte. Sigui com sigui, se celebrarà amb dàtils, dolços, tes, pregàries, i trucades a amics i familiars. N'hi haurà que continuaran amb un dejú voluntari de sis dies. Això sí, quedant-se a casa, a les mesquites es calcula que es tornarà a mitjan juny.

La lluna marca el final

Mohammed Halhoul, portaveu del Consell Islàmic i Cultural de Catalunya, explica que en

aquest final de ramadà, “els imams enviaran súplices i felicitacions a través de les xarxes socials, per fer-les arribar als seus fidels, també es donaran consells per afrontar els dies que segueixen”, i destaca que és necessari recordar que l'oració de cloenda d'aquest temps es pot fer a casa sols o en família. “L'únic que desapareix és el sermó que està per força lligat amb la presència d'un imam i a la presència d'una comunitat aplegada en un centre de culte, però la resta es pot fer igual tot i el confinament.”

“Aquesta és una festa que segueix el calendari lunar, els seus cicles estan relacionats amb un moviment circular, el ramadà té en compte el moviment físic, està relacionat amb la posició

que tenim dins del sistema solar que habitem, a partir d'aquí, calculem en quins dies la connexió amb l'univers arriba a un punt espiritual àlgid", explica **Houssain Labrass**, islamòleg i president de l'**Institut Teològic d'Estudis Islàmics a Distància**.

La lluna és protagonista, "perquè determina la nit del destí on es recorda que el Corà va ser revelat, perquè, cada dia, el nostre dejú comença abans que el sol albiri i es manté fins que la lluna torna a aparèixer, perquè pausa el ritme del nostre dia a dia, i perquè marca l'inici i el final del ramadà." Quan la lluna sigui nova significarà que el ramadà haurà arribat al seu terme, "això pot ser o aquest divendres, o aquest dissabte".

L'endemà

Sigui la nit de divendres o la de dissabte, el primer dia després del ramadà també se celebra amb emoció. Així ho relata **Khadija Ftah**, membre d'**Euroarab**: "Abans que arribi aquest dia ens hem preparat, hem netejat a fons la casa, hem pensat en la roba que ens fa il·lusió portar, l'hem planxat, preparat, i hem cuinat dolços per poder oferir-los amb te a qui ens vin-

gui a visitar, aquest any serà curiós perquè no vindrà ningú, de fet, ahir amb la meua germana ens preguntàvem per a qui estàvem cuinant, però ens hem decidit a cuinar-los per nosaltres mateixes", riu. I continua: "Normalment ens guarniríem, menjaríem dàtils, aniríem a pregar a la mesquita, i després continuaríem celebrant amb un esmorzar tardà, com deia amb pastes i tes, visitant els nostres amics i familiars, i rebent-los a casa, aquest any pregarem a casa, gaudirem dels nostres dolços i farem moltes trucades i videoconferències, el confinament ha unit molt a les famílies perquè ens hem comunicat més que mai."

Hi haurà persones que després d'haver fet aquest dia de pausa en el seu dejú, continuaran amb la pràctica, Halhoul indica que es tracta de sis dies on alguns fan dejunis voluntaris de seguit, o alternant dies, "això serveix com a transició, per recordar d'on venim sense trencar de cop, sortim d'un mes de virtuts, de bondats, de regeneració, de reptes, hem de mantenir una actitud positiva, que demostrí els beneficis que hem obtingut d'aquest mes, fidels a tot el que hem guanyat malgrat la dificultat del temps de pandèmia que hem viscut."

Per arribar a aquests guanys cal arribar a la consciència, i és aquí on entra en joc la importància del dejú practicat aquests dies a casa. "El teu cos es transforma, quan arribes a l'iftar gusteges amb més intensitat, sents les olors amb més intensitat, tot és més intens, i aquesta intensificació física és l'inici del despertar la teua consciència, una vegada sents aquesta intensificació, passes a la següent fase, que és comprovar que tens certa debilitat per intentar controlar els teus impulsos, i augmentes l'empatia envers les persones vulnerables, que no només passen fam aquells dies, sinó cada dia", indica Labrass.

Aquesta pausa ens recorda a altres esperes. Labrass fa un símil amb el mar: "Els pescadors, després d'haver desenvolupat la seva activitat durant uns mesos, deixen descansar l'aigua, la fauna es recupera, reposa, i després d'un mes, els pescadors tornen a la mar; el ramadà és un moment de pausa en mig d'un any de productivitat, hem de disminuir tota l'activitat, aturem el cos perquè l'ànima es manifesti, determinats canvis només es poden produir si arribem a una consciència profunda... podem tenir molta informació, molt coneixement, molta pràctica,

però sense voluntat no ens podem transformar.”

Ftah explica l'anècdota que aquest dejú podria haver estat encara més meritori. “Quan estem a casa, sense saber que fer, ja en dies normals és fàcil trobar-se de sobte a la cuina, picant alguna cosa per matar el temps, encara que no tinguis gana... imagina si estàs confinat fent dejú, la solució: tenir buida la nevera”, diu fent broma.

Éssers limitats

Viure reclosos ha tingut pros i contres. Labrass assenyala que la conseqüència més positiva s'ha produït en la vessant espiritual: “Quan pregues sol a casa, sense estar davant de ningú, ets més honest amb tu i amb Déu, no has d'aparentar res davant de ningú, pots entrar en una retrospicció més sincera”.

En certa mesura, el perjudici l'ha rebut l'altre vessant, la social: “No hi ha hagut interacció amb la comunitat, quan aquest temps també serveix per treballar les relacions, però és cert que ens ha servit per observar-nos com a éssers limitats; i a l'hora se'ns ha presentat l'oportunitat d'inte-

grar-nos totalment en el nostre entorn, parant atenció al que necessita el veí en el moment actual, el del confinament, altres tasques socials s'han generat diferents de les que es produeixen quan ens reunim a la mesquita.”

Per descomptat, per Labrass, “el ramadà s'ha de viure en comunitat a la mesquita, és una tradició de compartir oració, la mesquita es converteix en centre de distribució d'aliment i desenvolupament comunitari, així i tot ens

hem organitzat per recolzar-nos, hem repartit aliments, mascaretes, hem après a ser forts i a superar circumstàncies dures com aquestes, a col·laborar en tot allò que sigui virtuós i just, he quedat sorprès del coratge, voluntat i enginy que he observat aquests dies.”

Sobre aquest temps, Halhoul també destaca la tasca dels imams “molts han fet un curset accelerat en noves tecnologies per poder enregistrar els cultes de divendres, o les súpliques, i les

han penjat a instagram, a facebook, whatsapp per fer-les arribar als fidels... tots han fet mans i mànigues per acompanyar el treball espiritual a casa, m'ha cridat l'atenció la quantitat de propostes que he anat rebent, de vegades no em donava temps de digerir-les."

La comunitat musulmana espera trobar-se a les mesquites aviat, així i tot saben que hauran d'esperar fins ben entrada la fase 1. Ftah diu: "Nosaltres anem a la mesquita de Sant Boi, que està en un local semblant al d'un garatge, petit, baix de sostre, aplegar-nos allà pot ser complex i també perillós."

Halhoul recorda que es van publicar una sèrie de **recomanacions** des de la Comissió islàmica on s'allarguen les fases de tancament dels temples. "Per a la majoria de mesquites que hi ha a Catalunya resulta molt difícil complir les

condicions que indiquen les primeres fases de desconfinament, requereixen un esforç d'habilitació com treure les catifes i que cadascú dugui les seves de casa, o no utilitzar els banys, o administrar líquid desinfectant a tothom a l'entrada i a la sortida, tot això suposa un esforç logístic i econòmic, estic segur que fins que no arribi el 10 de juny gran part dels locals roman-drà tancada."

L'avís de la natura

"La natura ens està enviant un missatge clar: la nostra actitud ha de canviar, hem après que som vulnerables si no actuem de forma correcta amb l'entorn, també com a societat som vulnerables si no estem organitzats i amb una distribució equitativa, tant de bo posem fre al consumisme, a la contaminació... la natura està donant pistes fins al més despistat, no podem

repetir una altra vegada el mateix; hi ha equilibris més comprensibles, si no els assumim, ens dirigirem a escenaris més dramàtics."

Ftah creu que la nova normalitat serà diferent. "Cadascun haurà tingut les seves circumstàncies a la quarantena, persones que hauran patit molt, altres que hauran vist coses que no s'imaginaven, persones que hauran trencat estereotips, així i tot no crec que el món aparegui molt diferent, la llavor està plantada però l'hem de regar perquè doni fruits."

Halhoul conclou que ens trobem davant d'un repte: "Ens hem d'anar preparant anímicament, res serà igual, però arribarem a bon port".

Crida internacional de Sant'Egidio: "Sense ancians no hi ha futur"

"Sense ancians no hi ha futur. Crida per a re-humanitzar les nostres societats. No a una sanitat selectiva". Aquest és la crida del **manifest** internacional que ha promogut la Comunitat de Sant'Egidio després que el Covid-19 posés en evidència com "els ancians estan en perill a molts països europeus" i que "les dramàtiques xifres de morts en residències fan estremir". La crida s'ha traduït a diversos idiomes i es difon a nivell internacional. Apel·la a tothom, ciutadans i institucions, a canviar radicalment de mentalitat per impulsar noves iniciatives socials i sanitàries a favor de la població anciana.

CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

#SantaJoana2020aCasa

Fa més de 400 anys que Santa Joana de Lestonnac va fundar la Companyia de Maria i el 15 de maig de 1949 va ser canonitzada. Amb la pandèmia mundial les escoles Lestonnac han celebrat la data de forma conjunta, en directe, amb ofrenes i una acció de gràcies plena de ball, cançons, dibuixos i veus dels més petits. La celebració central va consistir en una eucaristia presidida pel jesuïta **Enric Puiggròs** que cadascú va seguir des de casa. Un moment per agrair el llegat de Santa Joana i per donar-se una nova empena per seguir sembrant la bona notícia i seguir allargant la mà de manera compromesa en les realitats educatives i social.

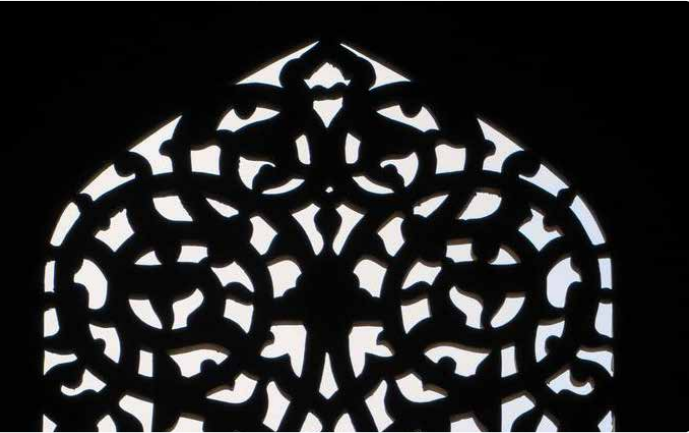
COMPANYIA DE MARIA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El cementiri de Collserola amplia el recinte islàmic

Els presidents de les federacions islàmiques de Catalunya es van reunir la setmana passada al Cementiri de Collserola per fer el seguiment de l'ampliació del recinte islàmic. Membres de la Unió de Comunitats Islàmiques de Catalunya i la Federació del Consell Islàmic de Catalunya i de la Fundació Ibn Batuta van poder comprovar l'estat de les obres després dels problemes de falta de tombes com conseqüències de les defuncions de musulmans a causa del Covid-19 i el tancament de fronteres per fer els repatriaments als països d'origen dels difunts musulmans.

ISLAMCAT | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Fotografia MostafaMeraji | Morguefile

L'angoixa de moltes famílies musulmanes per no poder repatriar els seus morts

**PER SIRA KANDE DIAMANKA
A FEMINISME INCLUSIU**

Aquest escrit té com a objectiu fer conèixer la significació de la mort en context migratori i també les dificultats amb les quals s'estan trobant famílies musulmanes per enterrar els seus morts amb el tancament de fronteres, sense treure de cap manera les dificultats d'altres famílies amb la crisi del Covid-19.

Porto quasi divuit anys a Catalunya, tinc 3 fills nascuts a Catalunya, estem molt arrelats en aquest país, però també estic molt arrelada al país que em va veure néixer (Senegal) malgrat fem més vida aquí que allà. El dia que mori, tant de bo trigui molt, m'agradaria ser enterrada al costat del meu pare i els meus avis. Pel que fa

als meus fills, quan siguin grans decidiran ells mateixos què volen.

Quan encara estava a Senegal vaig constatar que totes les persones de la diàspora que morien eren repatriades per ser enterrades al costat dels seus. En aquella època no entenia la barreja dels sentiments de tristesa i alleujament dels familiars dels difunts. S'escoltaven comentaris com "és molt dura la mort, però almenys ha tornat a la terra on ha nascut i on pertany".

Era molt curiosa, li preguntava al meu pare perquè els immigrants que moren a la diàspora -França, Espanya o els Estats Units- encara que

visquin molts anys allà i tinguin filles/fills, espòs/esposa, pares/mares, germanes/germans, eren repatriats al país d'origen? Per què no són enterrats al lloc on han viscut durant molts anys o han nascut? Si era la legislació dels països d'acollida que no ho permet? Com farien els seus familiars que viuen allà si volen visitar les tombes dels difunts?

Un munt de preguntes que el pare va intentar respondre. Recordo les seves paraules: "Filla meva, potser un dia viatjaràs molt lluny per estudis o per reunir-te amb un futur marit, però mai oblidis aquestes paraules que t'explicaré, segur que hi ha altres explicacions i raons per a les repatriacions, però jo em centraré en la part més comunitària i espiritual de la mort sobretot quan es produeix en context migratori". Cal explicar que el meu pare tenia molts amics i familiars que havien immigrat a França i mantenien aquest vincle mitjançant cartes o quan tronaven de vacances.

Fins que no vaig arribar a Catalunya, no vaig tenir en consideració la conversa que vaig tenir amb el pare. Després de viure alguns anys vaig entendre tot el que em deia el meu pare sobre

la visió de la mort: la part comunitària i espiritual o religiosa.

La mort d'un migrant, sigui quina sigui la seva confessió religiosa, en un context migratori és una prova de la voluntat d'arrelament de la persona que mor envers la seva comunitat i el seu país d'origen. La majoria dels immigrants que moren són repatriats al país d'origen, hi ha algunes comunitats que fins i tot repatrien els fills que han nascut i estan arrelats aquí. La decisió d'escollir el lloc d'enterrament esdevé comunitari. Es vol demostrar amb la repatriació la fidelitat del difunt amb la família i la comunitat d'origen però també es vol garantir el dret d'enterrar la seva gent segons les seves conviccions religioses o comunitàries.

De vegades, quan mor una persona dins de la comunitat se senten comentaris com "m'agradaria ser enterrada a la meua terra de naixement i estar a prop dels familiars". Quasi tothom manifesta el desig i la voluntat de mantenir els vincles comunitaris. Els que han immigrat vull dir no els que han nascut aquí potser tenen una altra visió però moltes vegades són els pares i la comunitat qui decideix, però suposo que la situació canviarà.

Recordo una conversa que vaig tenir amb un pacient en pal·liatiu quan treballava com a mediadora socio sanitària. Em deia que "feia més de trenta anys que no anava al seu país perquè la seva vida com a immigrant havia estat complicada i no havia pogut construir res, ni ajudar la seva família". Cada any volia anar a veure la seva mare i els seus germans i fills però no havia pogut. Per això quan morís, volia que l'enterressin al costat del seu pare, d'aquesta manera la seva mare i la seva família entendrien que el fet de no anar a veure'ls durant tots aquells anys no era una traïció, i també tindria les garanties de ser enterrat com mana la seva religió. Aquest sentiment identitari de voler ser inhumat al costat dels seus malgrat estar molts anys sense tornar a veure la seva família conté més dimensions comunitàries que no pas religioses.

Em sento molt orgullosa de pertànyer a aquesta comunitat sobretot quan un dels seus membres té problemes. S'activa la solidaritat i la cohesió entre els seus membres per trobar una solució. Per exemple, quan mor una persona musulmana encara que no sigui coneguda per la comunitat perquè simplement no formava

part de cap associació o caixes de solidaritat en què es cotitza col·lectivament per a les repatriacions i altres temes, o no té contractat una assegurança privada, llavors tots els membres cotitzen perquè sigui repatriada al país d'origen. Fan tot el possible perquè no sigui enterrat aquí.

Això ens ve a dir que en temps normals les comunitats migrants i, particularment les comunitats musulmanes, acostumem a inhumar els difunts al país d'origen, però la crisi sanitària ha fet que molts governs hagin prohibit la repatriació de morts durant l'estat d'alarma amb el tancament de fronteres.

Davant les dificultats de repatriar, no queda altra que intentar fer valer els drets que atorga la constitució espanyola del 1978, que en el seu article 16 que parla sobre la llibertat religiosa, i també la llei orgànica de llibertat religiosa 7/1980 del 5 de juliol en el seu article 2.1.b garanteix el dret a tota persona a rebre una sepultura digna sense discriminació per motiu religiós.

També tenim la llei 26/1992, del 10 de novembre per la qual s'aprova l'acord de cooperació de l'estat amb la comissió islàmica d'Espanya. S'ha de constatar que tant hi ha hagut esforç per part del govern de reconèixer el dret de llibertat religiosa, com esforç de la comunitat musulmana d'adaptar alguns dels rituals, com enterrar amb fèretre quan normalment es fa directament a terra i amb 7 metres de teixit blanc, o l'orientació del cos del cadàver cap a la meca.

Els municipis tenen competències per garantir el respecte d'aquests drets amb la concessió de parcel·les reservades per als enterraments islàmics i d'altres confessions als cementeris municipals, però avui són moltes les famílies que tenen dificultat per enterrar els seus morts a Catalunya perquè la majoria dels municipis no tenen en compte aquest dret malgrat que tinguin una forta població musulmana.

Penso que quan parlem d'integració s'ha de poder reflectir en tots els àmbits. Per exemple municipis com Salt o Vic, on viu una forta comuni-

tat musulmana, encara no tenen parcel·les per a enterrament islàmic. A dia d'avui, a Catalunya tenim pocs cementeris amb una parcel·la reservada per a musulmans quan hi ha mig milió de musulmans que hi viuen, malgrat les moltes demandes que hi ha hagut per part de moltes entitats islàmiques.

Davant d'aquesta problemàtica de la comunitat musulmana de no poder repatriar els difunts, la Direcció General d'Afers Religiosos ha enviat una carta als ajuntaments perquè busquin solucions per enterrar les persones de religió musulmana (i altres confessions religioses), però la realitat està sent molt complicada per a les famílies afectades per tal que se'ls respecti aquest dret. També cal assenyalar les dificultats que han tingut les famílies no musulmanes que han perdut familiars en aquesta crisi sanitària.

Crit d'ajuda de la plataforma d'aliments de la Fundació del Convent de Santa Clara
Ds, 16/05/2020 | REGIÓ 7

Tres de cada deu capellans i bisbes del món, en contra del papa Francesc i les seves reformes
Dg, 17/05/2020 | EL DIARIO

L'Església urgeix als seus fidels a fer donacions permanents per superar les pèrdues pel coronavirus
Dm, 19/05/2020 | EL PAÍS

L'Església bat el seu rècord de recaptació a través de la X
Dm, 19/05/2020 | LA VANGUARDIA

Ni donar-se les mans ni dir «Amén»: així seran les misses durant la desescalada
Dm, 19/05/2020 | NACIÓ DIGITAL

La primera missa i el primer menú al bar en una Itàlia que avança en la desescalada
Dm, 19/05/2020 | ARA

El lleidatà Josep Maria Abella pren possessió com a bisbe al Japó
Dc, 20/05/2020 | LA MAÑANA

Els tanatoris reforcen la seguretat en la primera setmana de reobertura en fase 1
Dj, 21/05/2020 | REGIÓ 7

Unió de Religiosos de Catalunya
@ReligiososCat

“Hem descobert que es pot viure d’una altra manera. Potser, és el moment de tornar a allò que veritablement és la nostra marca de casa”.

→ Com viuen el confinament les Dominiques de la Presentació?
Amb @gemmamoratosen .
bit.ly/3gblC7B
#PreguemACasa

↓ CatalunyaCristiana · 19 més
12:22 · 21 maig 20 · Twitter Web App

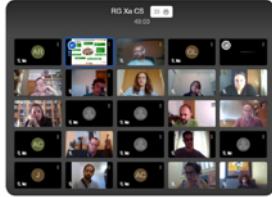
Papa Francesc
@PapaFrancesc

“@Pontifex: “Quan un segueix a Jesús, content de ser atret per Ell, els altres se n’adonaran i podran sorprendre-se’n. L’alegria que es transparenta en aquells que són atrets per Crist i pel seu Esperit és el que fa fecunda qualsevol iniciativa missionera”

11:07 · 22 maig 20 · Twitter for iPhone

Fundació Pere Tarrés
@Fundperetarres

Avui hem fet una xerrada sobre la gestió de la comunicació de crisi a la reunió telemàtica de la Xarxa de Centres Socioeducatius de la @Fundperetarres, que ha comptat una trentena de participants.

17:10 · 21 maig 20 · Hootsuite Inc.

U. Ramon Llull (URL)
@uramonllull

Un equip de bioenginyeria d’#IQS #URL treballa en una #vacuna eficaç per d’aquí un any o un any i mig.

→ Ens ho explica el Dr. Salvador Borrós. Escolteu-lo! ccma.cat/audio/popup/10...

#RecercaURL
@IQSbarcelona
@tv3cat
#COVID19

16:16 · 09 maig 20 · Twitter Web App

Jesuïtes Catalunya
@jesuïtescat

Ha mort a Bolívia el jesuïta manresà Maurici Bacardit. En aquesta imatge, a la dreta, després de rebre la màxima distinció boliviana pel seu compromís amb els pobles indígenes, junt amb el seu company Xavier Albó. ow.ly/HLIH50zNIAO @catcrist @catreligio @ReligiososCat

9:30 · 22 maig 20 · Hootsuite Inc.

La Sagrada Família
@sagradafamilia

Mireu els petits hostes! Ja fa quinze anys que els falcons van començar a criar a la Sagrada Família. Enguany han nascut quatre falcons. El passat 28 d’abril se’ls va fer l’anellament i ja estan a punt de volar!

[FOTOS d’Eduard Durany, biòleg, membre de Galanthus]

9:39 · 18 maig 20 · Twitter Web App

Vedruna Catalunya Ed
@VedrunaCat

✓ Al mar i a la muntanya
✓ En indrets urbans o rurals
✓ A escoles arreu del territori
El llegat de #SantaJoaquima #Vedruna perdura entre milers d’educadores i educadors que avui celebrem formar part d’una gran família. 🙌
#intensament
#escolacompromesa
#escolambvalors

23:12 · 21 maig 20 · Twitter for Android

Escoles FEDAC
@EscolesFEDAC

19 de maig: Diada del Pare Coll, fundador de les escoles de les Dominiques Anunciada. La seva espiritualitat s’entén a través de les seves frases. A través de l’educació, defensava els valors de la humilitat, la solidaritat i la pregària.
#TUTopia #Caràcter
#TotsPlegatsSomUn

9:00 · 19 maig 20 · Hootsuite Inc.

Les PAM
@PublAMontserrat

Veniu, veniu! Us obrim les portes de la #LlibreriaAbadia de #lesPAM amb totes les mesures d’higiene recomanades. Podreu comprar els nostres #llibres i també ceràmica i altres objectes de regal de les benetes de #Montserrat!

Us hi esperem de dilluns a divendres, de 9 a 14 h!

↓ Oscar Bardají i Abadia de Montserrat

16:47 · 20 maig 20 · Twitter Web App

La Salle Catalunya
@LaSalleCat

#LaSalleCovid19 i si... #Quedatascasa...no significa el mateix que confinament? Fes el donatiu ara per ajudar de més necessitats a les zones d’acció de les nostres ONGD lasal·lianes a través del link ow.ly/7UJR30qBDHv

10:30 · 20 maig 20 · Hootsuite Inc.

OH Aragón-San Rafael
@OHSanJuanDeDios

Contentos de informaros que Sant Joan de Déu Serveis Sociosanitaris de #Esplugues ha dado de alta a la última usuaria con COVID-19. Agradecemos el esfuerzo y el empeño de los profesionales del centro durante este duro período.

Tradueix el tuit

297 visualitzacions

21:29 · 19 maig 20 · Twitter Web App

ecoparroquies
@ecoparroquies

Signa el teu compromís amb una #ecologiaintegral [justiciaipau.org/ecoparroquies/...](https://justiciaipau.org/ecoparroquies/) i fes-lo conèixer! 🌍🗣️🌱🌍
#LaudatoSiCadaDia #LaudatoSi5 #LaudatoSiWeek @JusticiaIPau Crida de Maria Bargalló (11)

9:12 · 23 maig 20 · Twitter Web App

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Director: Jordi Llisterrí i Boix. **Edició paper:** Laura Mor. **Redacció:** Glòria Barrete, Ignasi Escudero i Laura Mor. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Lucía Montobbio, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer dels Lledó, 11. 08002 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat
Publicitat: Paris Grau | comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Eduard Ibañez (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Carles Armengol, Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Manuel Manonelles, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

Amb el suport de:

